ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 20 ղրշ. Վեցամսեայ 35 ղրշ. Եռամսեայ 20 ղրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 90 ղրշ. Վեցամսեայ 45 ղրշ. Եռամսեայ 25 ղրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 25 ֆր. Վեցամսեայ 13 ֆր.:
ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՁԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK
Galata, Kourchounlou han, N. 7 Constple.

ԾԱՂԻԿ
ՕՐԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزتەدر
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կալաթա, Գուրչունլու խան, թիւ 7
ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԶ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 508 | "ԾԱՂԻԿ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ | 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1902 ՈՒՐԲԱԹ

ԱՆԱԿՆԿԱԼԸ ՎԷՊԻՆ ՄԷՋ

Սրտերնիդ պզտիկ «թը՛փ» մը չ'ընե՞ր, եւ պզտիկ սթափում մը չէ՞ք ունենար, երբոր յանկարծ անսպասելի յայտնութեան մը, նոր անակնկալի մը հանդիպիք ո եւ է վէպի մը մէջ,—պզտիկ «թը՛փ» մը, պզտիկ սթափում մը որոնք հետաքրքրութիւնը վառ պահելու կը նպաստեն, եւ աւելի ուժ կուտան՝ վէպին մինչեւ ծայրը հասնելու մտադրութեան։ Եւ արդարեւ, ո՞րքան ձանձրացուցիչ, ո՞րքան մեղկացուցիչ է վէպ մը՝ որ միօրինակութեան ու կրկնութեան երկարաձգում մըն է միայն մէկ ծայրէն միւսը։ Կը կարդաս, կը կարդաս, բայց ո՛չ սիրուն արտուզումի մը, ո՛չ ալ այլազանութիւն մը բերող նոր բան մը կը հանդիպիս։ Ու կը ղրկաս ատանկ վէպ մը կարդալ սկսելուդ համար։ Եւ արդէն ո՞վ պիտի սիրէր միօրինակութիւնը. սիրուելի՞ք բան է ան։ Ամենէն դեղեցիկ վէպն իսկ, եթէ չունի ցայտուն անակնկալներ, կը կորսնցնէ իր դեղեցկութիւնը, կը տգեղնայ ու կը թարշամի։

Վէպ մը որ զարմանալի անակնկալներու օղակաւորում մը ըլլայ, վէպ մը որ հետաքրքրութիւնը միշտ արթուն պահէ մինչեւ վերջը, եւ, պարագաներու ու գաղտնիքներու անօրինակ զուգորդութեամբը մշտակայ ոգեւորութեան մը մը մէջ դնէ ընթերցողը, ստուգիւ եղական ու չքնաղ վէպ մը ըլլալու է ատ, ինչպէս է ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԴԱՂՏՆԻՔԸ, զոր երէկուընէ ի վեր «Ծաղիկ» կը հրատարակէ։

ԱՐՁԱԳԱՆԳ ԻՏԱԼԻԱՅԷՆ

ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՒՆ ԾՆՈՒՆԴԸ

(Մեր Իտալիոյ թղթակցէն)

ՀՌՈՄ, 20 Նոյեմ. 902

Իտալիա ամբողջ ցնծութեան մէջ է։ Թագուհին, մանկամարդ Էլէնա Թագուհին, որ ա՛յնքան սիրելի է իր ժողովուրդին, վերջապէս աղատեցաւ զինքը ժամանակէ մը ի վեր տառապեցնող տկարութենէն։

Նոր զաւակ մըն ալ ծնաւ իրեն, նոր իշխանուհի մըն ալ աւելցաւ Սաւոյեայի տան։

Այս բերկրաբեր լուրը խնդութեան ահագին ցոյցերով ընդունուեցաւ Իտալիոյ աղդին կողմէ։ Թերթերը, միաբերան, ի՛նչ կուսակցութեան որ ալ հետեւող ըլլան, չեն դադրիր չնորհաւորական յօդուածներ ուղղելէ Թագաւորական ամոլին, եւ ուրախակցութիւններ կը յայտնեն, նոր իշխանուհիին, — Էլէնա Թագուհիին երկրորդ աղջիկ զաւկին,—ծննդեանը համար։

* * *

Տարօրինակն հոն է որ ծննդաբերութիւնը կատարուեցաւ անանկ ատեն մը ուր բնաւ չէր սպասուեր։ Դիւղացնացութեան ատեն Թագուհիին առողջական վիճակը աղէկ էր բաւական, Բուլիրինալէի պալատը վերադարձին դարձեալ այնպէս. միայն թէ բժիշկները յանձնարարած էին որ այնքան տկարութիւններ քաշելէ վերջ անխոհեմութիւն մը չընելով տան մէջ մնայ։ Յանձնարարած էին նաեւ չյոգնիլ բնաւ ու կառքով կամ ինքնաշարժով իսկ պտոյտ չընել։

Բայց այս յանձնարարութիւնները ընելով հանդերձ կը խոստովանէին թէ Թագուհիին առողջական վիճակը առ այժմ ո եւ է կերպով մտահոգութիւն չի պատճառեր եւ թէ առնուազն ամիս մը կայ տակաւին ծննդաբերութեան համար։

Բոլոր եւրոպական թերթերն ալ, բժիշկներու այդ յայտարարութեան հաւանայն է որ զրեցին թէ Իտալիոյ Էլէնա Թագուհիին ծննդաբերութիւնը տեղի պիտի ունենայ դեկտեմբերի երկրորդ կիսուն մէջ միայն։

Բրոֆ. Մորիզանի բժիշկը, որ կը դարմանէր Թագուհիին, կատարելապէս հաւատացած իրաց այդ վիճակին, ձգեց Նաբոլի գնաց։ Թագաւորն ալ, Վիթթորիո Էմմանուէլէ, մտածելով օգտուիլ ամուսնան մը այս ժամանակասիկ ազատութենէն, ինքնաշարժ կառքով գնաց Բասթէլ Բորդիանո, անկից Եէյա զրօսանաւով Մոնթէքրիսթօ կղզին երթալու համար։ Մոնթէքրիսթօ Թօսքանեան Արշիպեղագոսին մէջ պզտիկ կղզի մըն է, սքանչելի վայր մը որսորդութեան սիրահարներուն համար։

Բարեբաղդաբար ծովը քիչ մը չափազանց ալեկոծեալ ըլլալով, Թագաւորը չկրցաւ երկար ատեն մնալ Մոնթէքրիսթօի մէջ։ Բարեբաղդաբար կ'ըսեմ ես, եւ այդպէս ալ ըսաւ արդէն ամէն մարդ հոս, անոր համար, ապրին Թագուհիին սկսած էր ծննդաբերութեան ցաւեր զգալ։

Անմիջապէս հեռագիր մը Վիթթորիո Էմմանուէլէ Թագաւորին, զոյն Հռոմ կանչեց։

Երէկ առտու, երբ Թագաւորը Հռոմ հասաւ, Թագուհին ցաւեր մը կը զգար։ Քիչ ետքը այդ ցաւերը դադրեցան։ Պահ մը անանկ կարծուեցաւ թէ ամէն բան անցած է, արքունական բժիշկը Տոքթ. Բուլիրիքօ, որ կը մտածէր հեռագիր մըն ալ Նաբոլի, Բրոֆ. Մորոզիլիին զարնել, որոշեց առ կենալ իր այդ դադափարէն։

Դիշերը միայն, կէս գիշերին ժամ մը մնացած, Թագուհին նորէն ցաւեր զգալ ոկսաւ։ Անմիջապէս Եօլանտա իշխանուհիին կուվերնանտը՝ Միս Պէքքը անգլուհին՝ վազեց Թագուհիին քով, եւ ինքը հասկցաւ թէ այս անգամ անցողական բաներ մը չեն եւ թէ պէտք է հարկ եղածը ընել չուտով։ Տոքթ. Բուլիրիքօ տուն դացած էր, լուր ղրկեցին, եկաւ հոսաւ։ Հասաւ նաեւ Թագաւորը։ Իրապէս ծննդաբերական ցաւ կը քաշէր Թագուհիին։ Տոքթ. Բուլիրիքօի խնդրանքին վրայ կանչուեցաւ նաեւ Բրոֆ. Պօմբիանի մանկաբարձը որ մեծ համբաւ կը վայելէ քաղաքիս մէջ, ու գործողութիւնը սկսաւ։

Խեղճ Թագուհին որքա՜ն կը տառապէր։

Ժամը մէկը 4-5 վայրկեան անցած սրտակեղեք ճիչ մը Թագուհւոյ ու մարած ինկաւ բարձին վրայ։

Մեծ եղելութիւնը կատարուած էր առանց վտանգի,—իշխանուհի մը աւելցած Սաւոյայի Տան։ Թագաւորը ուրախութեան ժպիտ մը ունեցաւ դէմքին վրայ։

Նորածինը անմիջապէս յանձնուեցաւ Անդլիացի կուվերնանտին որ զայն լուալու գործողութեանց ձեռնարկեց։

Միւս կողմէ Բրոֆ. Պօմբիանի թագուհիին ուժը վրան բերել կը ջանար եւ յաջողեցաւ։

Կէս ժամ վերջը արդէն ամէն ոք քաջուած էր իր սենեակը եւ Թագուհին հանդիստ կը նիրհէր։

* * *

Այս առտու հաղիւ թէ լուրը տարածուեցաւ քաղաքին մէջ, ամէն կողմէ միանուագ խնդակցութեան աղաղակներ բարձրացան։ Թագաւորը պալատական իշխանին պաշտօնապէս հաղորդեց իշխանուհիին ծնունդը եւ ան ալ իր կարգին Հռոմ քաղաքին քաղաքապետին ու ներքին գործոց նախարարին իմացուց եղելութիւնը։

Քաղաքապետը Պ. Բոլլոնա անմիջապէս պաշտօնական յայտարարութիւն մը ըրաւ բոլոր քաղաքացիներուն, բոլոր Հռոմայեցիներուն, հրաւիրելով զիրենք որպէս զի իրենց մաղթանքները ուղղեն նորածին իշխանուհիին համար այն արքունական տան որուն շատ բան կը պարտի ամէն Իտալացի։

Հեռագիր մը ուրախութիւն լուրը հաղորդեց Մարկերիթա մայր Թագուհիին, որ այսօր վաղը, Հռոմ կը սպասուի։ Այդ ա՛նքան որդեսէր մայրը ի՞նչ զուրգուրանքով պիտի զրկէ արդեօք իր այս երկրորդ թոռնիկը։

Այսօր ժամը 11ին նախնական մկրտութեան պէս պզտիկ արարողութիւն մը կատարուեցաւ։ Բայց բուն մկրտութեան թուականը որոշուած չէ տակաւին։ Կնքամայրը պիտի ըլլայ Բորթուկալի Մարիա Բիա Թագուհին, ինչպէս որ Վիթթորիո խոստացած էր անոր կանխաւ։ Եւ ճիշդ ի պատիւ Բորթուկալի Թագուհիին է որ որոշուեցաւ Մաֆալտա դնել Իտալիոյ նորածին իշխանուհիին անունը։ Մաֆալտա անունն է Սաւոյայի Տունէն իշխանուհի մը որ Իտալական արքունիքէն հարս զացած է արդէն։

Ա.ՐՍԷՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր այն բաժանորդները որոնք կը փոխեն իրենց հասցէն, պէտք է երկու զրուշի թղթադրոշմ զրկեն վարչութեանս։ Հակառակ պարագային թերթերու առաքումը կը շարունակուի հին հասցէով։

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԵՐ

ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ՇՈՒՐՋ

Բաւական տարօրինակ լուր մը մէկ երկու օր է Հայ թերթերու չրջանը կ'ընէ. խնդիրը ինքնին բաւական զուարճալի է։ Թերթերու չրջանը ընող լուրը հետեւեալն է։— «Պատրիարքարանի մէջ յայտարարութիւն մը կը պատրաստուի ուր բացատրուած պիտի ըլլայ Հայ թերթերու խմբագիրներուն պարտականութիւնները եւ յարաբերութիւնները Պատրիարքարանի պաշտօնական մարմիններուն հետ։ Պիտի գծուի նաեւ լրաբերներուն պաշտօնը եւ պիտի որոշուի թէ վարչական չրջանակէն ի՞նչ տեսակ լուրեր եւ տեղեկութիւններ հաղորդել յարմար է լրագրութեան։ Այս չրջաբերականը մէկ քանի օրէն պիտի հաղորդուի լրագիրներուն։»

Ինծի համար խնդիրը այնքան պարզ է որ, երբէք վիճաբանութեան կէտ չկայ։ Երբ Պատրիարքարանը յայտարարութիւն մը պատրաստելու վրայ ըլլար իր պաշտօնէութեան պարտաւորութիւնները եւ յարաբերութիւնները ճշդող, ոչ միայն բան մը կարելի չէր ըսել ատոր, այլ նաեւ գնահատականն ալ կ'ընէինք Պատրիարքարանի մէջ գոյութիւն ունեցած կարգապահութեան ոգիի մը, որուն արդիւնքը եղած պիտի ըլլար այդ որոշումը։

Խնդիրը շատ կը փոխուի սակայն, երբ Պատրիարքարանը կը փորձէ յայտարարութիւն մը պատրաստել Հայ թերթերու խմբագիրներուն պարտականութիւնները եւ Պատրիարքարանի պաշտօնական մարմիններու հետ ունենալիք յարաբերութիւնները ճշդող։ Կ'երեւայ թէ այս օրերս Պատրիարքարանի մէջ մասնաւոր խնամք մը ցոյց կը տրուի, լրագրական խնդիրներու մասին։ Խառն Ժողովն ալ, տակաւին անցեալ շաբթու անօրինակ որոշում մը տուաւ, պաշտօնական չրջանակէ դուրս նկատելու այն բոլոր տեղեկագիրները որոնք որ եւ է կերպով մը հրատարակուած են տեղական մամուլին մէջ։

Պատրիարքարանի կողմէ ցոյց տրուած այս փութաջանութիւնը զուրկ չէ իր յատկանշական կողմը ունենալէ։ Ամէն արդիւնք իր պատճառները ունի եւ Պատրիարքարանի հայ թերթերու խմբագիրներով այս օրերս այնքան զբաղիլն ալ կ'ենթադրեմ թէ իր շատ բանաւոր պատճառ կամ պատճառները ունի։

Միայն թէ, խնդիրը նորէն շատ թեթեւօրէն առնուած է։ Պատրիարքարանը չի կրնար բնաւ հայ թերթերու խմբագիրներուն առջեւ գծել իրենց գործունէութեան ընթացքը, ո՛չ ալ անոնց բաներներուն բերանը դոց պահել, եթէ անոնք հաղորդելիք տեղեկութիւն մը ունին։ Հայ թերթերու խմբագիրները արդէն կ'ընթանան այն ուղիէն որ օրինական է։ Եւ մարդիկ երբ օրինական ուղիի մը վրայ կը գտնուին, ա՛լ առաջնորդներու պէտք չեն ունենար։

Պատրիարքարանը շատ աւելի ճիշդ բան մը ըրած պիտի ըլլար, յայտարարութիւն մը պատրաստելով իր պաշտօնէութեան համար, որ դժբաղդաբար պէտք ունի կարգապահական շատ մը անօրէնութիւններու։

Թող հրահանգ տայ Պատրիարքարանը իր պաշտօնեաներուն, որպէս զի իրենց պաշտօնի գաղտնիքներուն նը-ւիրականութիւնը գիտնան եւ հակառակ թերթերու լրաբերներու փորձերուն չհաղորդեն իրենց գիտցածները։ Իսկ հակառակ պարագային Պատրիարքարանը փոխանակ անբընական փորձը ընելու, որպէս զի լրաբերները լուր առնելու չանքեր չընեն, աշխատին գտնել անգաղտնապահ պաշտօնեան եւ իր մասին նախապէս սահմանուածը ի գործ դնել։ «Դուռդ գոց պահէ, զրացիդ գոց մի՛ բռներ», կ'ըսէ ժողովրդական առածն ալ։

Պատրիարքարանը այնքան եռանդ դնելու չէ իր ընթացքին մէջ, հայ թերթերու խմբագիրներուն պարտականութիւնները սահմանագծող։ Ամէնուն ծանօթ իրողութիւն մըն է որ Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան մէկ կարեւոր մասը տիպար ըլլալէ շատ հեռու է։ Արդ, ինքնիրենս կը հարցնեմ թէ տխուր չէ՞ այն պարագան, որով մօտը դտնուած բարեկարգուելու կարօտ պաշտօնէութիւնը ձգելով, Պատրիարքարանը մինչեւ հայ թերթերու խմբագիրներուն կ'երթայ, անոնց՝ պարտականութիւններ ուսուցանելու առաջադրութեամբ։ Շիտակը անհասկանալի բաներ են ասոնք, կամ թէ պէտք եղածէն աւելի հասկնալի։

Մ. Շ.

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՑԱՒԸ

Մեր քահանաներուն՝ մեծամասնութեան իրենց պաշտօնին անդիտակ մարդիկ ըլլալը „Ծաղիկ" շատ անդամներ շեշտած է, ու ամէն անդամ առիթը ներկայանալուն չէ վարանած մէջտեղ դնելու դէպքեր՝ կարող ապացուցանելու թէ՝ մեր այդ յայտարարութիւնը ճրի ամբաստանութիւն մը չէ։ Կարիներն հասած գրութիւն մը տեսէ՛ք ստորեւ։ Ինչ ցաւալի կերպով կը պատկերացնէ մեր հայ գիւղի մը միակ քահանային սոսկալի շահադիտութիւնները, իր հօտին հոգեւոր պէտքերը գոհացնելու ատեն։ Այդ գրութիւնը կը յանձնենք մասնաւորապէս կարդալ անձերու ուշադրութեան, սրանք առանց պէտք եղածին չափ դնուած ըլլալու քահանայական ցաւին տատկութիւնը մեր մէջ, քահանաներուն ինքնակոչ փառատաքան հանդիսանալու ճիգեր կ'ընեն։

ԹՄՐ.

* * *

Բաւական երկար ժամանակէ ի վեր ժամուը զբաղեցնող անլուծելի խնդիրներէն մին ալ եղած է յախուռն ընթացքը մեր կարգ մը կղերականներուն, որոնք իրենց բարձր կոչման վեհութեան ու նուիրականութեանը դէմ մեղանչելուն համար, հանրային քննադատութեան տեղի տուած, ու մանաւանդ ալ Պատրիարքարանի կողմէ պատժուած են թէեւ, բայց խնդիրը է իմանալ թէ, ինչ արդիւնք ունեցած են անոնք։ Պարզապէս ոչինչ։ Մարդը իր զիտցածէն դարձեալ ետ չէ մնացած, հիմնուելով սա հաստատ համոզման վրայ թէ չատ շատ, փիլոնաղուրկ պիտի ըլլայ, եւ ո՛չ կարգաղուրկ, մանաւանդ երբ ինքն ալ բարոյական զգացումներէ զուրկ, եւ իր բարձր կոչմանն անդիտակից ծոյլ արհեստաւոր մըն է։ Ա՛լ խերը տես այդ բարոյական հովիւներուն, որոնք ճիշդը խօսելով քահանայական զիմակին ներքեւ աւելի ոչխարաղեստ անօրէններ են քան Առաքելական փոխանորդներ են, մեծ մասամբ։

Ի՞նչ կարմէ քահանայ մը, որուն սեւեռեալ մտածումն եղած է,—հակառակ Աւետարանի պատուէրին,—մամօնայ միայն քահանայութիւնը նկատելով իբր ընդարձակ շահադիտական գործ կամ ապրուստի դիւրին միջոց մը, առանց յիշելու Աւետարանի բառերն իսկ թէ «ո՛չ կարէք երկու տէրանց ծառայել մամօնայի եւ Աստուծոյ»։ Կ'երեւայ թէ Աւետարանի այս չնորհուն պաշտօնեաները ուրիշներու քարոզող իրենց լսողող եղած են։ Հետեւաբար յանցապարտ է լրագրութիւնը երբ իբր բարոյական պատիժ իրենց զեղծումները չոր թուղթի մը վրայ կը պատկերացնէ, կամ յանցաւոր է ժողովուրդը իբր իրենց դայթակղեցուցիչ վատ արարքներուն դէմ խօսիլ կը բողոքէ։ Ամե՛նեւին, միայն թէ դժբաղդաբար երկուքն ալ անհետեւանք մնալու սահմանուած են առ յաւէտ։

Ըսածներուս իբր փաստ՝ օրինակ մը, եթէ կ'ուզէք։ Կարնոյ հիւսիսակողմը, քաղաքէն դէպ մեր ժամու հեռաւորութիւն ունեցող Շրխնոց, ունի երկու բարիմաղիկ քահանաներ, երկուքն ալ մէյ մէկ ճշմարիտ փորձանք խեղճ գիւղացիին գլխին։ Այդ երկու պատուհասներէն մէկը բարեբաղդաբար ակէ չուրջ տարի մը առաջ վախճանեցաւ, բայց միւսը, Տ. Մկրտիչ անուն, դեռ կենդանի ըլլալով, ճշմարիտ քար գայթակղութեան հանդիսացած է գիւղին բանաւոր ու հաւատացեալ հօտին։ Շինականին ջերմեռանդ բարեպաշտութեան հակառակ, տէրտէրը օրերով չի յօժարիր եկեղեցին բանալ, որովհետեւ պայման առաջարկած է. —եթէ սաչափ զրամ կը վճարէք, եկեղեցին կը բանամ, ապա թէ ոչ եկեղեցի չկայ։»

Այս արտառոց պայմանին հանդէպ խեղճ գիւղացիները զայրացան, զըզրուեցան օր մը եւ սոսկեցուցին բռնի եկեղեցին բանալով, գիւղին վարժապետին աղօթել տալ։ Դիւահար տէրտէրը չափազանց բարկացած, անլուր յիշոցներով ու ծեծկուքներով վերջ տուաւ ժամերգութեանց։

Ահա կեանքը այդ անտանելի տէրտէրին։

Ամբաստանութիւնները մեր կարգ մը կղերականներուն, որոնք իրենց բարձր կոչման վեհութեան ու նուիրականութեանը դէմ մեղանչելուն համար, հանրային քննադատութեան տեղի տուած, ու մանաւանդ ալ Պատրիարքարանի կողմէ պատժուած են թէեւ, բայց խնդիրը է իմանալ թէ, ինչ արդիւնք ունեցած են անոնք։ Պարզապէս ոչինչ։ Մարդը իր զիտցածէն դարձեալ ետ չէ մնացած, հիմնուելով սա հաստատ համոզման վրայ թէ չատ շատ, փիլոնաղուրկ պիտի ըլլայ, եւ ո՛չ կարգաղուրկ, մանաւանդ երբ ինքն ալ բարոյական զգացումներէ զուրկ, եւ իր բարձր կոչմանն անդիտակից ծոյլ արհեստաւոր մըն է։ Ա՛լ խերը տես այդ բարոյական հովիւներուն, որոնք ճիշդը խօսելով քահանայական զիմակին ներքեւ աւե՛լի ոչխարաղեստ անօրէններ են քան Առաքելական փոխանորդներ են, մեծ մասամբ։

Ի՞նչ կարմէ քահանայ մը, որուն սեւեռեալ մտածումն եղած է,—հակառակ Աւետարանի պատուէրին,—մամօնայ միայն քահանայութիւնը նկատելով իբր ընդարձակ շահադիտական գործ կամ ապրուստի դիւրին միջոց մը, առանց յիշելու Աւետարանի բառերն իսկ թէ «ո՛չ կարէք երկու տէրանց ծառայել մամօնայի եւ Աստուծոյ»։ Կ'երեւայ թէ Աւետարանի այս չնորհուն պաշտօնեաները ուրիշներու քարոզող իրենց լսողող եղած են։ Հետեւաբար յանցապարտ է լրագրութիւնը երբ իբր բարոյական պատիժ իրենց զեղծումները չոր թուղթի մը վրայ կը պատկերացնէ, կամ յանցաւոր է ժողովուրդը իբր իրենց դայթակղեցուցիչ վատ արարքներուն դէմ խօսիլ կը բողոքէ։ Ամե՛նեւին, միայն թէ դժբաղդաբար երկուքն ալ անհետեւանք մնալու սահմանուած են առ յաւէտ։

Ըսածներուս իբր փաստ՝ օրինակ մը, եթէ կ'ուզէք։ Կարնոյ հիւսիսակողմը, քաղաքէն դէպ մեր ժամու հեռաւորութիւն ունեցող Շրխնոց, ունի երկու բարիմաղիկ քահանաներ, երկուքն ալ մէյ մէկ ճշմարիտ փորձանք խեղճ գիւղացիին գլխին։ Այդ երկու պատուհասներէն մէկը բարեբաղդաբար ակէ չուրջ տարի մը առաջ վախճանեցաւ, բայց միւսը, Տ. Մկրտիչ անուն, դեռ կենդանի ըլլալով, ճշմարիտ քար գայթակղութեան հանդիսացած է գիւղին բանաւոր ու հաւատացեալ հօտին։ Շինականին ջերմեռանդ բարեպաշտութեան հակառակ, տէրտէրը օրերով չի յօժարիր եկեղեցին բանալ, որովհետեւ պայման առաջարկած է. —եթէ սաչափ զրամ կը վճարէք, եկեղեցին կը բանամ, ապա թէ ոչ եկեղեցի չկայ։»

Այս արտառոց պայմանին հանդէպ խեղճ գիւղացիները զայրացան, զըզրուեցան օր մը եւ սոսկեցուցին բռնի եկեղեցին բանալով, գիւղին վարժապետին աղօթել տալ։ Դիւահար տէրտէրը չափազանց բարկացած, անլուր յիշոցներով ու ծեծկուքներով վերջ տուաւ ժամերգութեանց։

Ահա կեանքը այդ անտանելի տէրտէրին։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (2)

ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

Գ. ՄԱՍ

Բ.

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ԱՌԿԱՅՏՈՒՄ ՄԸ

«Բայց սպառնալիք, պաղատանք ամէն բան անօգուտ Անմահի դաղտնիք մը ունի, կրնայ օր մը չէ օր մը երեւան հանել։ Ես ալ վախցող որ ծառայութիւն մը մատուցած ըլլամ ձեր ու Պ. Ժէռառին երջանկութեանը, յանձն առի կարդադրութիւն մը ընել այս մարդուն հետ։ Անաւասիկ իր վերջին պայմանները։—

Եթէ, այսօր, երկուշաբթի, իր լռութիւնը չապահովուի Բռէտի-Լիոնէի վրայ քաշուած 100,000 ֆրանքնոց չէք բան խորհուրդ կուտայ ձեզի խղդել այս զրպարտութիւնը՝ իր ծնունդին մէջ իսկ, եւ կապել այս իժին բերանը՝ ձենէ պահանջած թուղթի կտորովը։

Հաճեցէք, տիկին, հաւատալ ձեր հաւատարիմ ծառային խորին անձնուիրութեանը, որ կը ստորագրէ

ԱՆԾԱՆՕԹ ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԸ

Յ. Գ.—Զէքը, որ Պ. Կարապետ Կալինիկեանի անուան պիտի գանձուի, պէտք է որ զրկուի Եիւքսէք Գալտրբրմ, թիւ 150, կնքուած պահարանի մը մէջ, սա հասցէով,— Տիկին Ատէլայիտ։

Բռէտի Լիոնէն նախապէս պէտք է տեղեակ ըլլայ, որպէս զի գումարը առանց դժուարութեան հատուցուի։

Անօգուտ է ոստիկանութեան ո եւ է բան մը իմաց տալ, որովհետեւ խայտառակը ինծի բաւ թէ վերջին ծայր նախազգուշութիւններ ձեռք պիտի առնէ, եւ ի հարկին, սոսկալի վրիժառութեան մը պիտի ձեռնարկէ։

Հասկցողին բարե՛ւ։»

Այս նամակին ընթերցման պահուն, Սարգիս Զէլիքեան չարունակ ներքին բուռն ցասումի մը նշանները կուտար դէմքին վրայ։ Բայց, աստիճանաբար, այդ ցասումը մեղմացաւ, եւ անոր յաջորդեց խորին ընկճում մը, եւ ընթերցումը աւարտած պահուն անշարժ մնաց, աչքերը թուղթին վրայ յառած, տխրադէմ։

Սպառնալիք մը կը յայտնուէր նորէն, անակնկալ կերպով։

Ցանկարծ, գլուխը վեր առաւ եւ խօսքը իր աղջկան ուղղելով.

—Ի՞նչ պիտի ընես, Զապէ՛լ, ըսաւ։

—Հնազանդիլ, ինչպէս միշտ, պատասխանեց այս վերջինը այլայլած ձայնով մը։

Զէլիքեան ոտքի ելաւ, իր դէգ հասակովը կանգնեցաւ, ու սկսաւ խոսիլ։

Պատրիարքարանը չատ աւելի ճիշդ բան մը ըրած պիտի ըլլար, յայտարարութիւն մը պատրաստելով իր պաշտօնէութեան համար, որ դժբաղդարար պէտք ունի կարգապահական չատ մը անօրէնութիւններու։

Թող հրահանդ տայ Պատրիարքարանը իր պաշտօնեաներուն, որպէս զի իրենց պաշտօնի գաղտնիքներուն նըւիրականութիւնը գիտնան եւ հակառակ թերթերու լրաբերներու փորձերուն չհաղորդեն իրենց գիտցածները։ Իսկ հակառակ պարագային Պատրիարքարանը փոխանակ անբընական փորձը ընելու, որպէս զի լրաբերները լուր առնելու չանքեր չընեն, աշխատին գտնել անգաղտնապահ պաշտօնեան եւ իր մասին նախապէս սահմանուածը ի գործ դնել։ «Դուռդ գոց պահէ, զրացիդ գոց մի՛ բռներ», կ'ըսէ ժողովրդական առածն ալ։

Պատրիարքարանը այնքան եռանդ դնելու չէ իր ընթացքին մէջ, հայ թերթերու խմբագիրներուն պարտականութիւնները սահմանագծող։ Ամէնուն ծանօթ իրողութիւն մըն է որ Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան մէկ կարեւոր մասը տիպար ըլլալէ շատ հեռու է։ Արդ, ինքնիրենս կը հարցնեմ թէ տխուր չէ՞ այն պարագան, որով մօտը դտնուած բարեկարգուելու կարօտ պաշտօնէութիւնը ձգելով, Պատրիարքարանը մինչեւ հայ թերթերու խմբագիրներուն կ'երթայ, անոնց՝ պարտականութիւններ ուսուցանելու առաջադրութեամբ։ Շիտակը անհասկանալի բաներ են ասոնք, կամ թէ պէտք եղածէն աւելի հասկնալի։

Մ. Շ.

ԲԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՑԱՒԸ

Մեր քահանաներուն՝ մեծամասնութեան իրենց պաշտօնին անդիտակ մարդիկ ըլլալը „Ծաղիկ" շատ անդամներ շեշտած է, ու ամէն անդամ առիթը ներկայանալուն չէ վարանած մէջտեղ դնելու դէպքեր՝ կարող ապացուցանելու թէ՝ մեր այդ յայտարարութիւնը ճրի ամբաստանութիւն մը չէ։ Կարիներն հասած գրութիւն մը տեսէ՛ք ստորեւ։ Ինչ ցաւալի կերպով կը պատկերացնէ մեր հայ գիւղի մը միակ քահանային սոսկալի շահադիտութիւնները, իր հօտին հոգեւոր պէտքերը գոհացնելու ատեն։ Այդ գրութիւնը կը յանձնենք մասնաւորապէս կարդալ անձերու ուշադրութեան, սրանք առանց պէտք եղածին չափ դնուած ըլլալու քահանայական ցաւին տատկութիւնը մեր մէջ, քահանաներուն ինքնակոչ փառատաքան հանդիսանալու ճիգեր կ'ընեն։

ԹՄՐ.

* * *

Բաւական երկար ժամանակէ ի վեր ժամուը զբաղեցնող անլուծելի խնդիրներէն մին ալ եղած է յախուռն ընթացքը մեր կարգ մը կղերականներուն, որոնք իրենց բարձր կոչման վեհութեան ու նուիրականութեանը դէմ մեղանչելուն համար, հանրային քննադատութեան տեղի տուած, ու մանաւանդ ալ Պատրիարքարանի կողմէ պատժուած են թէեւ, բայց խնդիրը է իմանալ թէ, ինչ արդիւնք ունեցած են անոնք։ Պարզապէս ոչինչ։ Մարդը իր զիտցածէն դարձեալ ետ չէ մնացած, հիմնուելով սա հաստատ համոզման վրայ թէ չատ շատ, փիլոնաղուրկ պիտի ըլլայ, եւ ո՛չ կարգաղուրկ, մանաւանդ երբ ինքն ալ բարոյական զգացումներէ զուրկ, եւ իր բարձր կոչմանն անդիտակից ծոյլ արհեստաւոր մըն է։ Ա՛լ խերը տես այդ բարոյական հովիւներուն, որոնք ճիշդը խօսելով քահանայական զիմակին ներքեւ աւե՛լի ոչխարաղեստ անօրէններ են քան Առաքելական փոխանորդներ են, մեծ մասամբ։

Ի՞նչ կարմէ քահանայ մը, որուն սեւեռեալ մտածումն եղած է,—հակառակ Աւետարանի պատուէրին,—մամօնայ միայն քահանայութիւնը նկատելով իբր ընդարձակ շահադիտական գործ կամ ապրուստի դիւրին միջոց մը, առանց յիշելու Աւետարանի բառերն իսկ թէ «ո՛չ կարէք երկու տէրանց ծառայել մամօնայի եւ Աստուծոյ»։ Կ'երեւայ թէ Աւետարանի այս չնորհուն պաշտօնեաները ուրիշներու քարոզող իրենց լսողող եղած են։ Հետեւաբար յանցապարտ է լրագրութիւնը երբ իբր բարոյական պատիժ իրենց զեղծումները չոր թուղթի մը վրայ կը պատկերացնէ, կամ յանցաւոր է ժողովուրդը իբր իրենց դայթակղեցուցիչ վատ արարքներուն դէմ խօսիլ կը բողոքէ։ Ամե՛նեւին, միայն թէ դժբաղդաբար երկուքն ալ անհետեւանք մնալու սահմանուած են առ յաւէտ։

Ըսածներուս իբր փաստ՝ օրինակ մը, եթէ կ'ուզէք։ Կարնոյ հիւսիսակողմը, քաղաքէն դէպ մեր ժամու հեռաւորութիւն ունեցող Շրխնոց, ունի երկու բարիմաղիկ քահանաներ, երկուքն ալ մէյ մէկ ճշմարիտ փորձանք խեղճ գիւղացիին գլխին։ Այդ երկու պատուհասներէն մէկը բարեբաղդաբար ակէ չուրջ տարի մը առաջ վախճանեցաւ, բայց միւսը, Տ. Մկրտիչ անուն, դեռ կենդանի ըլլալով, ճշմարիտ քար գայթակղութեան հանդիսացած է գիւղին բանաւոր ու հաւատացեալ հօտին։ Շինականին ջերմեռանդ բարեպաշտութեան հակառակ, տէրտէրը օրերով չի յօժարիր եկեղեցին բանալ, որովհետեւ պայման առաջարկած է. —եթէ սաչափ զրամ կը վճարէք, եկեղեցին կը բանամ, ապա թէ ոչ եկեղեցի չկայ։»

Այս արտառոց պայմանին հանդէպ խեղճ գիւղացիները զայրացան, զըզրուեցան օր մը եւ սոսկեցուցին բռնի եկեղեցին բանալով, գիւղին վարժապետին աղօթել տալ։ Դիւահար տէրտէրը չափազանց բարկացած, անլուր յիշոցներով ու ծեծկուքներով վերջ տուաւ ժամերգութեանց։

Ահա կեանքը այդ անտանելի տէրտէրին։

ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

Գ. ՄԱՍ

Բ.

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ԱՌԿԱՅՏՈՒՄ ՄԸ

«Բայց սպառնալիք, պաղատանք ամէն բան անօգուտ Անմահի դաղտնիք մը ունի, կրնայ օր մը չէ օր մը երեւան հանել։ Ես ալ վախցող որ ծառայութիւն մը մատուցած ըլլամ ձեր

Տէ՛ր Հայր, ոտքերդ պագնեմ, մայրս մահամերձ հիւանդ է։ եկուր Ս. Հաղորդութիւն տուր։ — Եավա՛ղ, եավաղ, երկու քիլէ ցորեն տուր դամ։ — Ու հիւանդը անհաղորդ կը մեռնի։

Տէ՛ր Հայր, հարսս մեռաւ, քալէ երթանք թաղման կարգը կատարէ։— Գո՛րծս ինչ, թո՛ղ երթայ մեռնի, տուր երեք ջարեթ դամ։—Տէ՛ր տէր, ի սէր Աստուծոյ, տունը լալով հատան, մէյ մը թաղէ, վերջը ին՛չ կ'ուզես տամ։

Քարսիրտ տէրտէրը յամառած կը պատասխանէ.—Չէ՛. իլլաքի ես հիմայ կ'առնեմ փարաները, վերջը կը թաղեմ—Եւ մեռելը հինգ օր տունը կը մնայ։

Իրենց հոգեւոր պէտքերը հոգալու համար դուրսէն քահանայ բերել չեն կրնար. որովհետեւ կրնայ վէճ ծագիլ, ու ատոր համար վերջապէս ճարչուր ընելով, տէրտէրին կամքը կը չինեն, որպէս զի մեռելը թաղեն։

Դեռ ո՛րն ըսեմ, որ մէկը համբեմ։

Այս ամէնքը կը գործուին Կարնոյ Առաջնորդարանին քթին տակ. խեղճ գիւղացիները քանի քանի անգամներ հանրագրութեամբ Դաւառ. Վարչութեան Կրօն. Ժողովին դիմեցին, խընդրոյն վերջնական կարգադրութիւն մը պահանջելով. բայց այդ ժողովին տակր անդամները, որոնք ոսոյանականութենէ եւ ոսկերչութենէ մէկ ոստումով քահանայական ատիճանի բարձրացած մարդիկ են, չզգալով խնդրոյն կարեւորութիւնը, միշտ գործը անուշի կը կապեն, ի մեծ վիշտ խեղճ բողոքարկուներուն։

Հետաքրքիր ենք գիտնալու այս ցաւալի խնդրոյն վերջաւորութիւնը, որ հետզհետէ սուր հանդամանք մը առնե սկսած է։

ՄԿՐՏԻՉ ՇԱՀԱՆԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ. ԵՒ ՃԻՊՐԱԼԹԱՐ

Սըր Ուիլեամ Քլոս, Անգլիոյ Նաւատորմիղի Գլխաւոր Հրամանատարն մէկը՝ որ մասնաւորապէս ծովային գործերու մէջ մեծ կարողութիւն մը ցոյց տուած է, վերջերս անգլիական «Ուորլտս Ուորք» անուն հանդէսին մէջ «Անգլիա եւ Ճիպրալթար» վերնագրով կարեւոր յօդուած մը հրատարակելով, յայտնած է թէ՝ ներկայ կացութեան մէջ նոյն իսկ իր շահերուն նպաստաւոր պիտի ըլլար որ Անգլիա թողու Ճիպրալթարը, կարծիք մը՝ զոր հաստատելու համար շատ մը զօրաւոր ապացոյցներ ալ մէջ բերած է։ Սըր Ուիլեամ Քլոսի այդ ապացոյցները կարելի է երկու մասի բաժնել։ Այդ ապացոյցներուն համեմատ անգլիական կառավարութիւնը ո՛չ պատերազմական, ո՛չ ալ քաղաքական տեսակէտէն՝ Ճիպրալթարէն ո եւ է կերպով չպիտի կրնայ օգտուիլ։ Քանի որ այսօր եւրոպական նաւատորմիղները Ճիպրալթարի շրջականները հաւաքուած են, պատերազմական շարժումի մը պարագային անգլիական նաւատորմը միւսներէն բուռն կերպով պիտի դիմադրուի եւ հետեւաբար չպիտի կրնայ շարժիլ։ Ճիպրալթարի անգլիական այդ նաւատորմը ո՛րքան ալ զօրաւոր ըլլայ, դարձեալ չպիտի կրնայ եւրոպական միւս նաւատորմիներուն ամբողջութեան դէմ ելնել։ Եւրոպացի դիւանագէտները պատերազմական շարժումի տեսակէտէն առաջ բերուած այս ապացոյցները համամտորէն ընդունած են։ Սըր Ուիլեամ Քլոս ապա անցած է քաղաքական տեսակէտէն պէս բացատրել անոր թէ ինչու լուռ կեցած եմ մինչեւ հիմա։ Ո՛չ, ո՛չ, ես կը նախընտրեմ իմ չարչարանքս, քան թէ տարակոյսի մէջ ձգել զայն, որ պիտի մաշեցնէր զայն ատեն։

«Երեւակայեցէ՛ք, հայր, ամուսինս պիտի կասկածի՛ ինէ, ինէ որ ամէնէն անձնուէր կինը եղայ անոր, ամէնէն հաւատարիմ կինը, եւ ամէնէն սիրադորով ընկերուհին։ Օ՜հ, ո՛չ, կը տեսնէ՞ք, հա՛յր, այդ հարուածը պիտի մեռցնէր զիս, ամուսնոյս այդ կասկածը ըսել կ'ուզեմ։

«Ինչ որ ինծի նեցուկ եղած էր մինչեւ հիմա, իմ անցուցած բոլոր փորձանքներուս մէջ, ինչ որ զիս կը զօրացնէր այն հարուածներուն դէմ զորս այդ խայտառակ մարդը պատճառեց ինծի անդադար, զինքը ճանչցած ըլլալու անիծեալ օրէս, ատիկա իմ մտածումս էր թէ ամուսինս չէր կասկածած ընաւ ինէ, եւ զիս արժանի նկատելով՝ իր սիրոյն, իր քննել խնդիրը եւ դարձեալ նո՛յնքան զօրաւոր ապացոյցներով հաստատած է թէ Անգլիա օգուտ մը չի տեսներ Ճիպրալթարը գրաւած մնալով, քանի որ արդէն Անգլիա՝ Եւրոպայի մէջ գրեթէ անձնական շահ մը չունի։

ՔԱՆԱՏԱՅԻ ԲԱՐԳԱՒԱՃՈՒՄԸ

Քանատայի Հարաւ. Արեւմտեան կողմին նշանակելի զարգացումը, ինչպէս նաեւ իր արգասաբեր հողերուն շահագործումը վերջին երկու երեք տարիներու միջոցին, ամենուրեք ուշադրութիւն կը գրաւեն։ Հասոյթի արտասովոր աղբիւրները, զորս այս երկիրը ունի, գլխաւոր զբաղման առարկան դարձած են երկաթուղիներու գլուխը գտնուող մարդոց, որոնք կ'աշխատին աւելի տարածել գիծերը, ձեռք անցնելու համար ամբողջապէս այն կարեւոր վաճառականութիւնը զոր այս դաւառը պիտի բարգաւաճեցնէ շատ մօտաւոր ապագայի մը մէջ։ Քանատական երկաթուղիներու ընկերութիւնը, իր գիծերը կ'երկարէ հետզհետէ բոլոր ուղղութիւններովն։ Քանատիէն Նորթըրն իր գիծը դէպի առաջ կը տանի, եւ կը յուսացուի որ Քանատայի առաջին երկաթուղին քիչ ատենէն պիտի անցնի բովանդակ ցամաքերկրին մէջէն։ «Կրան Թրընք»ի ընդհանուր տնօրէնը՝ Պ. Հէյս կը ծանուցանէ թէ՝ ընկերութիւնը տրամադրուած է շարունակելու միջովկիսեան երկաթուղոյ շինութիւնը։

Պ. ՐՈՒԶՎԷԼԴԻ ՄԷԿ ՃԱՌԸ

Ֆիլատէլֆիայէն կը հեռագրեն նոյեմ. 23 թուով թէ՝ «Իւնիրն լիկ Ռլըպ»ի մէկ հաւաքման մէջ Մ. Նահանգներու նախագահ՝ Պ. Ռուզվէլտ ճառ մը խօսած է որով ի մէջ այլոց սա խօսքերն ալ ըրած է. — «Մեր հանրային հաստատութեանց հոյակապ զարգացումը բազմաթիւ խընդիրներ ի վեր կը հանէ, զորս պարտինք ուսումնասիրել։ Համակցութեանց խնդիր ըսուածը մէկն է այն խնդիրներէն որոնք կը ներկայանան մեր ճարտարարուեստական դրութեան ամբողջութենէն։ Այս խնդիրները շատ են եւ լուրջ. բայց անոնք կրընան լուծուիլ եւ պիտի լուծուին ալ։ Ժամանակի պէտք պիտի ըլլայ թերեւս, անոնց լուծումը գտնելու համար կատարելագործ։ Մենք կարողութիւնը ունինք պատշաճ եղանակով հսկելու ճարտարարուեստական մեծ համակցութեանց վրայ, եւ միջոցն ալ պիտի գտնենք զայն ի գործ դնելու։ Մենք չպիտի շարժինք աճապարոտ եղանակով մը, բայց հաստատապէս որոշած ենք մենք գտնել լաւագոյն լուծումը եւ պիտի գտնենք։ Խնդիրները որոնք կը ներկայանան, երկու տեսակի կը պատկանին, ներքին եւ արտաքին խնդիրներ։ Ո՛չ մէկուն առջեւ պիտի ընկրկինք մենք։»

ՇԱՌԱՒԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այն ընդդիմութիւնը՝ զոր Լոնտոնի երեսփոխանական ժողովին մէջ պիտի ընեն Պրիսէլի շաքարի պայմանագրութեան վաւերացման դէմ, Աւստրիոյ մէջ հաւանութիւն գտած է բոլոր այդ խնդրոյը շահագրգռուողներու կողմէ։ Աւստրեհունգարական պաշտպանողականները սակայն մեծ յոյս մը չունին արդիւնքին նկատմամբ այն ձեռնարկներուն՝ զորս աղատ-փոխանակութեան իրենց կուսակիցները կ'ընեն Անգլիոյ մէջ։ Հանրածանօթ տնտեսագէտ Պ. Մաթիէզովիչ յօդուած մը հրատարակելով Վիեր Մորկըն Զայթուն թերթին մէջ, կը յայտարարէ թէ Աւստրեհունգարիա նիւթական շատ մեծ կորուստներու պիտի ենթարկուի այն պարագային մէջ ուր պայմանագրութիւնը չվաւերացուի աւստրեհունգարական կառավարութեան կողմէ, որովհետեւ Մեծն Բրիտանիա եւ անգլիական Հնդկաստան պիտի արդիւլեն այս երկրին շաքարներուն մուտքը, ինչ որ իրեն հետ առաջ պիտի բերէր կատարեալ աւերումը՝ Աւստրիոյ շաքարի ճարտարարուեստին եւ ճակնդեղի մշակման։

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ ԲՈԼՍՊԻՈՅ ՄԷՋ

Բանամայէն հետեւեալը կը հեռագրեն.— «Դաշնադիրը՝ որ կնքուեցաւ կառավարութեան եւ ըմբոստներուն միջեւ, բոլոր քաղաքական յանցանքով բանտարկեալներուն ազատ արձակումը կ'ապահովէ, բացի անոնցմէ՝ որոնք կը մերժեն դաշնագրին պայմանները։ Ներում չնորհուեցաւ հաւասարապէս բոլոր ըմբոստութեան մասնակցողներուն եւ անոնց ապահովութիւնը երաշխաւորուեցաւ։ Բռնոներու զէնուպաշարը մինչեւ 20 օր պայմանաժամով կառավարութեան պիտի յանձնուի։ Քառասուն սպաներ արտօնուեցան պահել իրենց դրօշը, իրենց սուրը եւ իրենց հանդերձանքը։ Դաշնագրին կնքման առթիւ Բանամայի մէջ տեղի ունեցող խրախճանութեանց պահուն, թնդանօթ մը պայթիւն մը ունեցաւ։ Երեք զինուորներ մեռան եւ երկու զինուոր վիրաւորուեցաւ։»

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՍԵՐՊԻՈՅ ՄԷՋ

Վիէննայէն հետեւեալը կը հեռագրեն Թայմզի նոյեմ. 21 թուով.— «Սերպիոյ ներքին խնդիրները կը շարունակեն մեծ ուշադրութիւն դրաւել հոս, ուր կը կարծուի թէ Սերպիոյ ներքին գործերու ներկայ անկայուն կացութիւնը հաւանաբար լուրջ հետեւանքներ պիտի ունենայ։ Աւստրեհունգարիոյ հետ մերձեցման մը համար տեղի ունեցած վերջին ջանքերը վիժեցան նոյն իսկ սկսնաւորութենէն։ Եթէ այս ջանքերը ա՛յն միջոցին եղած ըլլային՝ ուր Սերպիոյ յարաբերութիւնները՝ Ռուսիոյ հետ բարեկամական էին, աւստրեհունգարական կայսրութիւնը զանոնք պիտի ընդունէր, առանց սակայն դաշնակցութեան մը մտքով, եւ առանց ո եւ է ջերմ խանդավառութեան։ Բայց հիմա որ յայտնի ցրտութիւն մը կայ Սերպիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ, սերպ արքայական ամոլին՝ Ռուսիոյ արքունիքին կողմէ ըլլալիք ընդունելութեան յետաձգման պատճառաւ, Աւստրիոյ կողմէ եղած ո՛ եւ է մերձեցում մը՝ Ռուսիոյ դէմ ցոյց մը պիտի նըկատուէր հաւանաբար։»

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Իտալական Սթէֆանի հեռագրական գործակալութիւնը նոյ. 23 թուականաւ Այայլիօէն կը հաղորդէ թէ հեղեղումներ անձրեւներու պատճառաւ Քորսիքայի արեւելեան եզերքին վրայ շատ մը տեղեր ողողումներ պատահած են։ Երկաթուղի երթեւեկները դադրած են։ Քանի մը տուներ փլեր են։ Ահագին վնաս կայ։

★ Շանկայի պարպուիլը սկսաւ։ Ճարտնական զօրագունդերը արդէն սկսան Շանկայէն քաշուիլ։

★ Անգլիոյ երեսփոխանական ժողովը բանաձեւ մը քուէարկեց, որով կ'ընդունի Պրիսէլեան շաքարի պայմանագրութիւնը։

★ Դերմանիոյ ելմտական նախարարութեան քարտուղարը տակաւին չէ համարձակած իր ելմտացոյցը ներկայացնել։ Կ'ըսուի թէ Մնուշդի տոներէն ետքը պիտի ներկայացնէ Ռայխսթակին, այսպէս յուսալով հիմակուընէ հանրային կարծիքը պատրաստել առաջ եկած բացին, որ չուրջ 180 միլիոն ֆրանքի կը հասնի։ Հաւասարակշռութիւնը վերահաստատելու համար ելմտացոյցին մէջ, կառավարութիւնը հաւանութիւն տուած է ծխախոտի վրայ տուրք մը հաստատելու ծրագրին։

★ Վիլժօն պօէր զօրավարը նոյեմ. 22ին Լոնտոնէն մեկնեցաւ դէպի Միացեալ-Նահանգներ, մէկ քանի մասնաւոր գործերու եւ հաւանաբար մէկ քանի բանախօսութիւններ ալ տալու համար։

★ Պոթա զօրավարին եւ իր կնոջ առողջական վիճակը կը բարւոքի հետզհետէ։

★ Անգլիա եւ Ռուսիա կը շարունակեն իրենց մրցակցի պայքարները, Աֆղանիստանի մէջ աւելի ազդեցութիւն ձեռք անցընելու համար։

★ Հաւանայի մէջ սիկառի գործարաններուն աշխատաւորներ, թշնամական արարքներու մէջ գտնուած են Ամերիկացիներու հանդէպ։

★ Պուէնոս Այրէսի մէջ, տեղական տիֆոթութեանց պատճառաւ, պաշարման վիճակ հրատարակուած է։

★ Բէլքիոնի մէջ, աւստրիական դեսպանատան պահակներէն ոստիկան զինուոր մը, հրացանով սպանեց իտալացի զինուոր մը։

★ Մատակասքարի մէջ հողեր կը գնուին, պօէր ընտանիքներ այն տեղուանքը հաստատելու համար։

★ Սերպիական նորակազմ դահլիճը, որուն գլուխը կը գտնուի Մառքովիչ, իր պաշտօնավարութեան առթիւ սկսած է արդէն դժուարութեանց ենթարկուիլ։

★ Վիճակագրութիւն մը կը յայտնէ թէ ֆրանսական բանակին մէջ տարին 57,000 հիւանդութեան դէպքեր տեղի կ'ունենան եւ 2000 հոգի ալ կը մեռնին։

★ Մադրինիքի սեւամորթները մեծապէս դառնացած են սպիտակամորթներուն հանդէպ։

★ Կը հաղորդուի թէ անգլիական դահլիճը տրամադիր է Իտալիոյ ձգել Ֆիսիմայօ Նաւահանգիստը, որ Պէնատիրի իտալական գաղութին մեծ ծառայութիւններ կրնայ մատուցանել եւ որ կարեւորութիւն չունի Անգլիացիներուն համար։ Այս կերպով Անգլիական դահլիճը կը յուսայ, իտալական ստացուածքի վրայէն իր զորքերը անցընել տալ դէպ ի Պէնատիր։ Այս մասին բանակցութիւնները կը շարունակուին Հռոմի եւ Լոնտոնի միջեւ։

★ Իտալիոյ թագաւորը ապահովցուցած է նախարարապետ Մանարտէլլին թէ Ռուսիոյ Զարը եւ Դերմանիոյ կայսրը Իտալիա պիտի այցելեն յառաջիկայ գարնան եւ թէ այդ առթիւ բոլոր Իտալացի իշխանները Հռոմ պիտի գտնուին։ Միւս կողմէ կը հաղորդուի թէ բանակցութիւնները սկսած են արդէն Իտալիոյ թագաւորին եւ Լուպէ նախագահին միջեւ, տեղի ունենալիք փոխադարձ այցելութեանց մասին։ Վիքթոր Իմմանուէլ թագաւորին Լոնտոն այցելութեան մասին ալ, որ յառաջիկայ գարնան ամառնամուտին տեղի պիտի ունենայ, վերջնական կարգադրութիւններ կ'ըլլային։

★ Ռուս մամուլին երկհարիւրամեակին առթիւ Մոսկուայի թերթերուն բոլոր խմբագիրները հաւաքում մը ունեցան, «լրագրողներու ընկերակցութիւն» մը հիմնելու համար։ Պատրաստուած կանոնագրութեան 59 յօդուածներէն 21ը ընդունուած են արդէն։ Երկրորդ գումարում մը տեղի պիտի ունենայ 30 նոյեմբերին։

ՔՐՈՆԻԿ

Պատրիարքարանի Ա. գործակատար Տիգրան էֆ. Տէր-Ներսէսեան, երէկ ի դիմաց Ս. Պատրիարքին Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին եւ Պետական Խորհուրդի Բարձր. նախագահին ընակարանները երթալով Նորին Բարձրութեանց հետ տեսակցեցաւ։

×

Քաղաքական ժողովին ակից առաջ տուած որոշման համաձայն, Ա. Գիրոն Դարահիսարի հրկիզեալներուն համար սկսուած է բարեսէր անձերէ հացադին հաւաքել։

×

Պաշտօնակից մը կը հաղորդէ թէ Սեբաստիոյ առաջնորդը կ'աշխատի Ս. Նշանի վանքին մէջ ընծայարան մը հաստատել։ Այս փափաքին իրագործման համար առաջն. փոխանորդ Սահակ վ. Օտապչեան գիւղերը սկսած է շրջիլ արդէն, հաստատուելիք ընծայարանին ժառանգաւորներ ընտրելու համար։ Կը յուսացուի որ յառաջիկայ գարնան վերոյիշեալ ընծայարանին բացումը տեղի ունենայ։ Շնորհաւորելի է Սեբաստիոյ առաջնորդին ընծայարան մը հաստատելու փափաքը, ատով իր վիճակին մէջ պէտք եղած վարդապետները, քահանաները եւ ուսուցիչները հայցնելու համար։

×

Պատրիարքարանի կողմէ Ա.Էմմեան Մատթէոս Վ. մէկ քանի օրէն Վան պիտի ղրկուի, այնտեղ Առաջն. Տեղապահ Տ. Սահակ եպիսկոպոսի իրաւասութեան ներքեւ գտնուող յարմարագոյն վանքի մը մէջ ծառայելու համար։

×

Իզմիրի Առաջնորդ Մելքիսեդեկ Սրբազանի հրաժարման խնդիրը, կը հաղորդուի թէ տակաւին վերջնական հանդամանք մը չէ առած, այսինքն յայտնի չէ թէ Ն. Սրբազնութիւնը ետ առնել պիտի ուզէ՞ իր հրաժարականը թէ պիտի պնդէ անոր վրայ։ Բժիշկներու կարծիքով Մելքիսեդեկ Սրբազան ստիպուած է պնդելու իր հրաժարականին վրայ, նկատի ունենալով իր առողջական խախտուած վիճակը։

×

Եղղատի քահանաները զրոյ մը պատրիարքարան դիմում ըրած են, եւ նկարագրելով տեղւոյն եկեղեցական եւ կրթական անկերպարան վիճակը, արժանաւոր հոլիւի մը ներկայութիւնը անհրաժեշտ կը նկատեն եւ կը խնդրեն պատրիարքարանէն որ հարկ եղածը անօրինէ։ Ուրեմն Եղղատի եկեղեցական եւ կրթական անկերպարան վիճակին դարման տանելու մասին վերջին խօսքը պատրիարքարանին կը մնայ։

×

Արմաշի դպրեվանքին ֆրանսերէնի ուսուցիչ նշանակուած է Պըղանսոնցի երիտասարդ մը, որ լիսէի վայելուն չրջանաւարտ մըն է, եւ ի մեծին ունի ուսուցչական արտօնագիր մը։

×

Նպաստից Յանձնաժողովի որոշումով Պատրիարքարանի կողմէ զրրուած է Վանայ առաջնորդարանին թէ Սալնապատու Ս. Գրիգորի աղջկանց որբանոցի արդէն անկերպարան հոգարարձութիւնը լուծուած է։ Այս առթիւ նոր ցանկ մը ուղուած է տեղւոյն Խան ժողովէն, պայմանաւ որ վերոյիշեալ որբանոցի հոգարարձութեան կոչուելու համար խնդրուած ընտրելեաց ցանկին մէջ նշանակուած անձերը ծանօթ ըլլան իրենց չէզոքութեամբը եւ պատուաւորութեամբը, եւ թէ նախորդ հոգարարձութեան անդամներէն ոչ մէկուն անունը գրտնուի անոր մէջ։

×

—Իմ յուզումս տաժանելի յիշատակներէ առաջ կու գայ, յիշատակներ՝ զորս դուք արթնցուցիք ձեր հարցումովը, հա՛յր, պատասխանեց տիկին Ժէռառ։

— Ի՞նչ տեսակ յիշատակներու համար կ'ըսես։

— Շատ մը ուրիշներու հետ, օրինակի համար սա խեղճ ու հաւատարիմ ծառան, որ պարտք տեղը բանտարկութեան դատապարտուեցաւ հո՛ն, Բարիզի մէջ, իր չգործած մէկ ոճիրին համար, այդ ծառան ո՛րչափ զոհողութիւններ ըրաւ մեզի։

Զէլիքեան խոնարհեց գլուխը տխրօրէն։ Ինձի այն խայթը որ տրժգունել տուած էր իր աղջիկը, զինքն ալ կը տանջէր հիմա։

— Իր բանտարկութենէն առաջ չէ՞ր ծանուցած թէ իրեն վստահուած տղան ի՞նչ եղաւ։

— Պիտի ընէր այդ բանը, եթէ սակայն ժամանակ ունենար։ Բայց զիւղերը զինքը դուրս ղրկելու առնս ձերբակալուեցաւ, ու ա՛լ անդամ մըն ալ չտեսայ զինքը։ Երեք ամիս ետքը նախադատ ատեանը մշտնջենական տաժանակիր աշխատութեան կը դատապարտէր զայն։

— Այսպէս, յարեց Սարգիս, այսօր ո՞չ օք գիտէ թէ ի՞նչ եղած է տղան։

—Ո՛չ օք, բաց ի այդ հաւատարիմ ծառայէն եւ նամակը գրողէն։

—Ի՞նչ, կը կարծե՞ս . . .

—Այս նամակը, ինչպէս նաեւ ասկէ ասաղ ղրկածները այդ մասին բրնաւ տարակուսիլ չեն տար ինծի։ Նորածինը թաղապետարան տանող անցորդը նոյն ինքն նամակը գրողն է։ Մէկ քանի անդամներ յիշած է ինծի այդ պարագան։ Նոյն իսկ, ես կը կարծեմ որ այդ մարդը իր ծախքով մեծցուցած է զայն, ապագային ինծի դէմ իրը զէնք գործածելու համար։

(Շարունակելի) ՇԵՐԱՄ

—Բաւական ատեն մը կա՛յ որ այս թշուառականը քեզմէ դրամ պահանջեց, հարցուց յետոյ, կայնելով իր աղջկան դէմ։

—Վերջին անդամ ըրած պահանջը անցեալ տարուան մայիս ամսուն էր։ Այն ատեն 25,000 ֆրանք պահանջեց ինէ։ Տուի անմիջապէս իմ անձնական քսակէս, առանց բառ մը ըսելու։ Առաջին անդամ է աս որ այսքան մեծ գումար մը կը պահանջէ։

—Հիմա դրամ չունի՞ս ալ։

—Ո՛չ, հայր, շատ դիւրութեամբ պիտի կրնայի հայթայթել այս գումարը, բայց չպիտի կրնայի՝ առանց իմաց տալու ամուսնոյս, եւ իմաց տալ՝ ամէն բան վտանգել ըսել է։ Ամուսինս պիտի հետաքրքրուէր, պիտի ուզէր գիտնալ, պիտի հարցնէր, բայց ատոնց տեղի տալ չեմ ուզեր։ Պէտք չէ՛ որ ան ինէ կասկածի։— Այս պատճառաւ մտածեցի որ ձեզի դիմեմ։

—Աղէկ ըրիր, աղջիկս։ Բայց այդ խայտառակ մարդուն ի՞նչպէս սորվեցնելու է։

—Ատոր վրայ մի՛ խորհիք, հայր։ Դուք կը ճանչնաք զայն, գիտէք որ ամէն բան ընելու կարող է։ Նամակին մէջ ըրած սպառնալիքը կրնայ գործադրել, եւ այն ատեն ամէն բան վերջացած պիտի ըլլայ ինծի համար։

Սարգիս Զէլիքեան թիկնաթոռի մը մէջ ինկաւ։

Իր գիտակցութիւնը թէ չէր կրնար հեռացնել իր աղջկան դլխէն անոր սպառնացող վտանգները՝ զինքը խորապէս կ'ընկճէր։

—Բայց, յարեց, մէկ քանի բոպէ լռութենէ ետքը, եւ սա . . . սա նը-զովից արարածը, սա տղան, անամօթ ոճիրի մը պատուղը, ի՞նչ եղաւ, գիտես։

Այս հարցումին վրայ, տիկին Զապէլ ժպտունեցաւ բոլորովին։

—Վի՞շտ պատճառեցի, հարցուց հայրը, տեսնելով անոր այդ փոփոխութիւնը։

—Իմ ինչ-ինչ տաժանելի յիշատակներէ առաջ կու գայ, յիշատակներ՝ զորս դուք արթնցուցիք ձեր հարցումովը, հա՛յր, պատասխանեց տիկին Ժէռառ։

— Ի՞նչ տեսակ յիշատակներու համար կ'ըսես։

— Շատ մը ուրիշներու հետ, օրինակի համար սա խեղճ ու հաւատարիմ ծառան, որ պարտք տեղը բանտարկութեան դատապարտուեցաւ հո՛ն, Բարիզի մէջ, իր չգործած մէկ ոճիրին համար, այդ ծառան ո՛րչափ զոհողութիւններ ըրաւ մեզի։

Զէլիքեան խոնարհեց գլուխը տխրօրէն։ Ինձի այն խայթը որ տրժգունել տուած էր իր աղջիկը, զինքն ալ կը տանջէր հիմա։

— Իր բանտարկութենէն առաջ չէ՞ր ծանուցած թէ իրեն վստահուած տղան ի՞նչ եղաւ։

— Պիտի ընէր այդ բանը, եթէ սակայն ժամանակ ունենար։ Բայց

վարդապետներու եւ քահանաներու դասէն ու գպիրներէ։ Զեռնտուութիւնը կատարեց երկու ընտանիքներու տաներէց քահանան։

Ս. Պատրիարքը պարագային յարմար հակիրճ քարոզ մը խօսեցաւ զբաղուելով Թրանսիլվանիոյ Հայ գաղթականութեան երեւելիներէն Բրունքուլ զերդաստանին արժանիքը, շնորհաւորեց նոր կազմուած ընտանիքը, գովեց մեծանուն Պետրոս Ամիրայի շառաւիղներէն Օր. Մելինէի ստացած կրթութիւնը եւ մտքի ու սրտի հասասար զարգացումը չեչտեց եւ երջանիկ կեանք մաղթեց նորապսակ ամուսնին։ Ապա զինորհնէքի արարողութիւնը կատարուելով ներկաները շնորհաւորեցին հարսին ու փեսին ծնողքը։

Պսակադրութեան հանդէսէն վերջ, հարսը, փեսան եւ հարսնեւորները Սբլանտիտ առաջնորդուեցան, ուր նուագախումբը՝ հանդիսականները ընդունեց Համիտիէ քաղերդով։ Սբլանտիտի սրահները ծանրագին զորդերով, բազմաթիւ ծաղկեփունջերով զարդարուած, դրուած էին հարսնեւորներու տրամադրութեան ներքեւ, ճոխ շքասեղանի մը հետ։ Դանուած ծաղկեփունջերուն մէջ ամէնէն աւելի աչքի կը զարնէին Այրի Տիկին Վահան էֆ.ի, Մատամ Նիքոլա Զարիֆիի Տէր եւ Տիկին Տոքթ. Եաղուպեանի, Տէր եւ Տիկին Սթամպոլեանի, Տէր եւ Տիկին Տոքթ. Բասդրոյի, Ներսէս էֆ. Ալլահվէրտիի, Յովհաննէս էֆ. Գարտաշեանի կողմէ նուիրուածները։

Բոլոր հարսնեւորները Սբլանտիտի սրահին շքասեղանէն պատուասիրուելէ վերջ, պարերը սկսան մեծ ոգեւորութեամբ եւ շարունակուեցան մինչեւ կէս գիշեր։

Ս. Պատրիարքը հանդերձ բոլոր եկեղեցական դասով, առանձին սենեակի մը մէջ պատուասիրուեցաւ շաքարեղէններով եւ ըմպելիներով։ Ս. Պատրիարքը եւ ներկայ եկեղեցական դասը մինչեւ 12 կենալով, ընդհանուր սեղանէն առաջ մեկնեցան։

Ռումանիոյ զանազան քաղաքներէն, հեռաւոր եւ մերձաւոր տեղերէ շնորհաւորական բազմաթիւ հեռագիրներ ու այցաքարտեր ղրկուած էին նորապսակներուն հասցէին։

Տէր եւ Տիկին Ասպետ Աստուածատուր Բրունքուլ, իրենց առժամեայ ընակութիւնը հաստատած են Օթէլ-Ռուայալ։

"ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ,,

ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԱՌՆՈՒԱԾ ՄԵՐ ՆՈՐ ՎԷՊԸ

ՍԿՍԱՆԲ ԵՐԷԿ ԱՌԱՋԻՆ ԷՋԻՆ ՄԷՋ

ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք

"ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ,,

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Այնօրուան (Սելանիկ) զայմագամ անուանուեցաւ Այվալըզի զայմագամ Մահիր պէյ, որուն յաջորդեց Դալդանտէլէնի Նախորդ զայմագամ Հիւսէյին պէյ։ Օֆի (Տրապիզոն) զայմագամ Պոյապատի Նախորդ զայմագամ Ալի Պէհճէթ էֆ.։

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Միրիմիրանի աստիճան տրուեցաւ Բանկալթիի եւ Շիշլիի աստիկանական պաշտօնատար Աւլայպէյի Մէհմէտ պէյի։ Սալիսկի աստիճան՝ Կայս. Պալատան ծածկագրութեանց քարտուղարներէն Հաճի Մուսթաֆա էֆ.ի։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆ.—Բ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Հիճազի երկաթուղւոյ Ա. ճարտարագէտ Մ. Մայսթրի։

ԴՈՂՕՆԸ ԳՏՆՈՒԱԾ. — Զօնկուլտաքէն 13 Թուականաւ կը հեռագրեն. — Մոսկուացի «Մէքքէ» լրագենաւին մէջ, թղթատարական պայուսակէն գողցուած 140 ոսկին եւ 500 մէճիտիէն քաղաքիս Բրիսասենեաներու թաղէն տան մը մէջ զբաղուեցան։ Ոստիկանութիւնը բուռն քննութիւն մը կը կատարէ։

ՕՍՄ. ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ. — Սապահ Թանի չաթթական եվմասկան բաժնէն հետեւեալը կ'արտասրպկ. — Օսմանեան մաքսատանց նոր պարտաթուղթերը մեծ յաջողութիւն մը ցոյց կուտան։ բան մը՝ որմէ տարբեր բանի չէր սպասուեր արդէն, նը-կատի առնելով այդ պարտաթուղթերուն վայելած վստահութիւնը։ Այս մեծ յաջողութիւնը միմիայն մանր մունր պահանջողներու ջանքէն յառաջ եկած չէ, այլ ամէնէն մեծ դրամատէրներուն եւ ելմտական ամէնէն կարեւոր հաստատութիւններուն ցոյց տուած համակրանքէն։

*** Սապահ Տեպաէն ալ կ'արտասպէ հետեւեալը. — Օսմանեան մաքսային պարտաթուղթերը մեծ յաջողութիւն մը ցոյց կուտան։ Պահանջուած պարտաթուղթերուն քանակութիւնը վեր ի վերոյ 12 միլիոնի չափ է։ Մէկէն մինչեւ երկու հարիւր պարտաթուղթ ուզողին մեկ հատ միայն պիտի տրուի. երկու հարիւր մէկէն մինչեւ հինգ հարիւր պարտաթուղթ ուզողին պիտի տրուի երկու պարտաթուղթ միայն. հինգ հարիւր մէկէն մինչեւ ինը հարիւր՝ երեք պարտաթուղթ միայն։ Ինը հարիւրէն աւելի պարտաթուղթերու դնորդ արձանագրուողներուն, պիտի տրուի իւրաքանչիւր հաղարին համար 25 պարտաթուղթ եւ աւելորդներուն համար մէկ պարտաթուղթ։

«ՇԹԱՅՆ» գերմանական դպրոց-մարտանաւին սպաներուն եւ աշակերտներուն Պոլսոյ մէջ վայելած պատիւներուն համար եւրոպական թերթերը վերջին աստիճանի գոհունակութիւն կը յայտնեն։

*** Պերլիներ Թակեպլաք կը գրէ.—«Շթայն» դպրոց-մարտանաւին Պոլիս այցելելը առիթը տուաւ որ, անգամ մը եւս ի յայտ գան, Օսմանեան Վեհազօր Կայսեր՝ Գերմանիոյ հանդէպ տածած բարեկամական զգացումները։ Այդ նաւուն սպաներուն եւ աշակերտներուն նկատմամբ Կայս. շնորհներն ու մեծարանքները աննկարագրելիօրէն շատ եղած են, ինչպէս կը հասկցուի Տէյլի Մէյլի քաշուած հեռագրէ մը։ Շաբաթ օրը «Շթայն»ի սպաներուն հացկերոյթ մը տրուելով բոլոր ներկաները արժանացած են Կայս. Մեծարանքներու եւ պատուանշաններով փառաւորուած։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ դեսպան իշխան Միրզա Բիգա խան երէկ Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Սայիտ փաշայի ընակարանը երթալով անոր օրպիսութիւնը հարցուց։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Աւստրեհունգարական դեսպան Պառոն ֆոն Բալլէէ եւ Յունական դեսպանատան գործակատար Պ. Բոթէն երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Եաֆայէն մեկնողները խիստ քարանթինայի մը ենթարկել եւ ախտին վարակած տեղերը ի գործ դնել բոլոր դիտական տրամադրութիւնները։ Կայս. Իրատէին այս հրամանը գործադրելու համար Պէյրութի եւ Սուրիոյի կուսակալներուն, Երուսաղէմի միւթէսարիֆին եւ առողջապահական պաշտօնեայ բժիշկներու անդամակցութեամբ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի։

ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՐԲԸ. —Զեռնհաս պաշտօնատուներէն արտօնութիւն խնդրուեցաւ որ, միեւնոյն նահանգին պատկանող երկու գաւառներու համար մէկուն մէջ դանձուած ճամբաներու շինութեան տուրքը միւս գաւառին մէջի շինութիւններուն գործածուի։

ՄԻՏԻԼԻԻ օդային կայի շինութիւններուն ընդունելութիւնը կատարելու համար նոյն կղզին դացող ու վերադարձող յանձնախումբը իր պատրաստած տեղեկագիրը մատոյց պատկանեալ պաշտօնատան։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ կողմէ ընդհ. ամսական բաշխուիլ սկսաւ երէկ,—կ'ըսէ Սապահ։

ՆԱՒԱՎԱՐ ՅԱԿՈԲԻՆ ԴԻԱԿԸ. — Անցեալները Հայատար-Փաշայի առջեւ, նաւակին շրջելուն պատճառաւ անյայտացած Յակոբ աղայի դիակը առջի գիշեր Հայատար-Փաշայի քարափին վրայ Թանդիֆաթի նաւամատոյցին առջեւ գտնուեցաւ։ Բժիշկները քննելով հաստատեցին թէ խղդուելով մեռած է եւ արտօնեցին անոր թաղումը։ Մարմինը փոխադրուեցաւ Գատըգիւղի Հայոց եկեղեցին։

ՃԷՆՈՎԱՅԻ Անսալտո նաւադարանին տնօրէն Պ. Բոմանտո մայրաքաղաքս եկաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ.—Բոսպորանթինօրլի գործակալութիւնը 13/26 նոյեմբեր Թուականաւ հետեւեալ հեռագիրը ստացած է Աթէնքէն.—Կ'ըսուի թէ Պուլկար աւազակներէն Եանքով անուն անձը, այս անգամ Թէսալիայէն Աթէնք հասնելուն Յունական կառավարութիւնը յայտնած է անոր, թէ չպիտի կրնայ թոյլատրել որ Յունական հողին վրայ մնայ։

*** Այս զեկուցման համաձայն Եանքով աւազակը որոշած էր երէկ մեկնիլ Յունաստանէն։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ.—Մալկարայի գաւառակին (Լտիրնէի նահանգ) Մասանլար գիւղին մէջ երեւան հանուած հողածուխի (լինիթի) հանքը չանգործելու մենաշնորհ տրուեցաւ Կայսանձնական զօրաց գունդին միւշիր Բէուգի փաշայի։

ՄԻՍԻ ԴԻՆԻՆ բարձրանալուն առաջքը առնելու համար Բաղդատ-պատուութիւնը հրամայեց գաւառներէն առատ ոչխար բերել տալ մայրաքաղաքս։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ գաւառին ճամբաներու յետնեալ տուրքերը մինչեւ ներկայ տարւոյ վերջը չնորհուեցան, Կայս. Իրատէով։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ.— Ռուսիոյ Մարիա Ֆէոտորովնա մայր կայսրուհիին ծննդեան տարեդարձն էր երէկ։ Այդ առթիւ զոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան Բերայի ռուսական դեսպանատան մատրան մէջ, ի ներկայութեան ռուսական դեսպանին, հիւպատոսին եւ ռուս դեսպանատանու հիւպատոսարանի պաշտօնէութեանց։

ՀԱԼԷՊի ոստիկան-զօրաց հրամանատար Միրլիվա Մէհմէտ փաշա նոյն պաշտօնով Պաղտատ փոխադրուեցաւ։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ դեսպան Պ. Լահուլարի, որ ժամանակէ մը ի վեր իր երկիրը կը գտնուէր, այսօր մայրաքաղաքս կը սպասուի։

ՊԵԼԿՐԱՏԷՆ կը հեռագրեն թէ Դանուբ գետը սառած ըլլալով նաւերու երթեւեկը դադրած է։

ԱԻՍՏՐԻԱԿԱՆ ճարտարուեստական այն յանձնախումբը որ Օրսովայի, Բէրչիրովայի, Բէրնալուտայի, Պրաիլայի, Կալացի, Պուքրէշի եւ Բէսսարէնէի ճամբով մայրաքաղաքս պիտի գայ, երկուշաբթի օրը մեկներ է Վիեննայէն։ Յանձնախումբին կ'ընկերանան աւստրիական առեւտրական նախարարութեան խորհրդականներէն Պ. ֆոն Ռոսլէր եւ Տոքթ. Բարմէնպի, Տոքթ. Շանքէր Օքէրէր, Պ. Էոքէնաղի, Լոյտ ընկերութեան ընդհանուր գործակալ Շըվալիէ ֆոն Կարշ, Ռայխսրաթի անդամ Պ. ֆոն Բէնիք և Դանուբի շոգենաւներուն ընկերութեան պաշտօնեաներէն երեք հոգի։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՆԴՈՐՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Թուրքիոյ ամէն կողմերը անդորրութիւնը եւ իսլամ ու ոչ-իսլամ հպատակներուն ապահովութիւնը ո եւ է կերպով չխանգարելու համար այս անգամ ալ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց մէկ մէկ պահականոց ալ բանալ, Բոսմէլիի՝ Օխրիտա, Բէրլէբէ, Ֆլորինա, Դրիչօվա եւ Բէսարիէ քաղաքներուն մէջ։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԸ հրամայեց Բամաղանին մօտեցած ըլլալուն առթիւ Կայս. Պալատան մթերանոցէն իւղ, ըրինձ, շաքար եւ ուրիշ պէտք եղած նիւթերը ղրկել բոլոր Թէքէքէներուն եւ Զավիյէներուն։

ԻԶՄԻՐԻ ԵՐԿԱԹԱՐԺ.—Իզմիրի մէջ անցեալ գիշեր պատահած բաւական զօրաւոր երկրաշարժի մասին, որուն լուրը հաղորդեց հեռագիրը, հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդուին 11/24 նոյ. Թուականաւ.— Երէկ գիշեր, ժամը 10ին (Ը. Ե.) Իզմիրի հասարակութիւնը սարսափի եւ վախի գիշեր մը անցուց։ Զօրաւոր ցնցում մը, որ բաւական տեւեց, պատճառ եղաւ որ քաղաքիս մէջ հինուային չէնքեր փլին, քարուկիր մեծ չէնքերու ծեփեր եւլին. թափին եւ պատերու վրայ ճեղքեր բացուին։ Երկրաշարժի ուրիշ ցնցումներ եւս շարունակեցին մինչեւ առաւօտ։ բայց նուազ զօրաւոր։ Տարաձայնութիւններ սկսան պտտիլ թէ Այտրն եւ շրջակայքերու մէջ մեծամեծ վնասներ եղած են. բայց, բարեբաղդաբար պատմածները հետզհետէ սկսան հերքուիլ. հեռագրական տեղեկութիւններու համաձայն Տէնիզլի, Դընճըլար, Պէսճիլի, Դըզլ Դաղլիկ եւ շատ մը գիւղերու մէջ այդ կողմերը. բաւական վնասներ կան կ'ըսուի։ Մարդու կորուստ եւ նիւթական վնասներ դեռ չեն ճշդուած։

*** Սոյն երկրաշարժի մասին հետեւեալ վերջին տեղեկութիւններն ալ կը հաստատուին.— Թէեւ նախ կարծուեր է թէ երկրաշարժը ամենէն աւելի սաստիկ կերպով Այտընի մէջ պատահած ու ցաւալի արկածներու տեղի տուած է, սակայն բարեբաղդաբար Այտընի մէջ, ընդհակառակը, շատ թեթեւ եղեր է, բաղդատմամբ Իզմիրինին։ Երկրաշարժը ամենէն աւելի սաստիկ եղած է Իզմիրի մէջ։ Բաղաքին զանազան կողմերը վնասներ պատահեր են. մանաւորապէս Բէսթանէ Բազարիի եւ Ալի Փաշա Մէյտանիի մէջեւ գտնուած տեղը պատեր ճեղքուեր, երկաթագործի խանութ մը փլեր եւ ուրիշներ ալ վնասուեր են։ Պ. Զրէքի օճառի գործարանին մէջ, տանիքին մէկ մասը փլեր, իսկ շէնքին երեսի կողմը դէպի ետեւ ծռեր է։ Թիւթիւն Խանի մէջ, տանիքը ամբողջովին փլեր է, նոյնպէս երկուքալ խանութ։ Այս խանին դիմացը, սափրիչի մը խանութը փլելով՝ տղան փլատակներուն տակը մնացեր է։ Ոստիկաններ դժբաղդ հօրը աղաղակները լսելով, օգնութեան փութացեր եւ տղան ազատեր են, վիրաւոր վիճակի մէջ։ Պ. Հանիոթիի ոգելից ըմպելիներու գործարանին տանիքը՝ իր վրայ փլչող ժոտակայ շէնքի մը փլուզումին տակ, նմանապէս տապալեր է։ Աբանս փողոցին մէջ տան մը առաջին յարկը փլեր է։ Քարափներուն վրայ ալ տուներ վնասուեր են։ Հեռագրատան պատը վերէն վար ճեղքուեր է։

ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ. — Սերվեր կը գրէ.—Արեւելեան երկաթուղիներու ընկերութեան եւ Հանր. Շինութեանց Նախարարութեան միջեւ ծագած անհամաձայնութիւնը քննելու պաշտօնը ունեցող յանձնախումբը առջի օր գումարուեցաւ Հանր. Շինութեանց պաշտօնատան մէջ։ Յանձնախումբը կը կազմեն Հանր. Շինութեանց Նախարար Զէյնի փաշա, Պետական Խորհրդոյ անդամ Եանքօ էֆ. Վիթնոս եւ Ելմտական Նախարարութեան իրաւագէտ խորհրդական Լսատ պէյ։ Երկաթուղիներու ընկերութեան շահերուն պաշտպանն է այս խնդրին մէջ Բարիզի փաստաբաններէն Պ. Ժիւլ Տիէց։ Անհամաձայնութիւնը երեք միլիոնի խնդրի մը շուրջ կը դառնայ։ Կայս. Կառավարութիւնն ալ իր կողմէն մանանգետ փաստաբան մը պիտի նշանակէ։

«ԲԱԼԱՄԱՐ»Ի ՏՈՒՐԲԸ.— Անհամաձայնութիւն մըն ալ ծագած է Ծովային Նախարարութեան եւ Բաղաքապետութեան միջեւ Գատըգիւղի նաւամատոյցին մօտեցող մավուռներէն առնուելիք «Բալամար»ի տուրքին նկատմամբ։ Մաւունաձիները կը մերժեն այս տուրքը վճարել նաւահանգստի տեսչութեան պաշտօնեաներուն, առարկելով թէ այդ տուրքը կը վճարեն քաղաքապետական պաշտօնեաներուն։ Ասոր վրայ Ծովային Նախարարութիւնը արգիլած է Գատըգիւղի նաւամատոյցը մօտենալը այն մավուռներուն, որոնք յիշեալ տուրքը չեն տար, եւ Բաղաքապետութեան ալ գրած է որ չխառնուի ասկից առաջ եկած վէճերուն։ Բաղաքապետութիւնը պատասխանած է թէ այս տուրքը կ'առնուի Կայս. Իրատէով վաւերացուած որոշման մը համաձայն։ Ծովային Նախարարութիւնը համակարծիք չէ գտնուած Բաղաքապետութեան եւ կ'ըսէ թէ Գատըգիւղի նաւամատոյցը Մախսուսէի ծախքովը շինուած է եւ հետեւարար Մախսուսէն իրաւունք ունի մերժելու մաւունաձիներուն ձրիաբար այդ նաւամատոյցը մօտենալը, բան մը զոր Շիրքէթի Խայրիէն ալ կ'ընէ Վոսփորի նաւամատոյցներուն համար։ Խնդիրը Բ. Դրան վճիռին ենթարկուած է։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ. — Եթէ կ'ուզէք ամէն տեսակ գոհարեղէններ ունենալ, դիմեցէք «Հէրճայի» վաճառատունը Պոլիս Ոսկերչաց Շուկայ, Մեծ-Փողոց թիւ 13, որ յաճախորդաց դիւրութեան համար ապառիկի դրութիւն մը հաստատած է։ Սոյն վաճառատունը ունի եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով. ունի նաեւ արծաթեղէններ, ժամացոյցներ եւ արծաթեայ զանազաններ։ Պայմաններն են՝ հարիւրին 20 կանխիկ, մնացեալին համար չաբաթական հարիւրին 5 վճարում։ Գործածուած գոհարեղէնները եթէ վնասուած չըլլան հարիւրին 10 զեղչով ետ կ'առնուին։

ՅՈՎՍԷՓ ԷՖ. ՊԱԼՊԱԼԵԱՆ
(ՄԵԼՐՈՒՆԻ)
ԱՏԱՄՆԱՐՈՅԺ
Մուղաֆէրիէ Հիւանդանոցին եւ Պարսկական Վարժարանին
Բերա, Մեծ-Փողոց, Թագսիմ, բիւ. 61
Ընդարձակեան Աբառթման
Պալպալեան ամէն օր ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններով տառապողները կ'ընդունի, իսկ Ուրբաթ կիրակի եւ Երեքշաբթի մինչեւ ժամը 5։ Գիշերուան ո եւ է ժամուն կարելի է դիմել Պալպալեանի։
Պալպալեան կ'երաշխաւորէ իր լեցուցած ու շինած ակռաները։ Ցորեկները ակռայ քաշել տալու համար որոշ վարձք մը չկայ. քաշել տուողին կամքէն կախեալ է։
ԱՂԲԱՏՆԵՐՈՒՆ ԶԲԻ

„ԾԱՂԻԿ"Ի ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Ծաղիկ որոշած է մասնաւոր բաժին մը ալ բանալ նորաձեւութեանց համար։ Ասոր առաջին արդիւնքը պիտի տեսնուի վաղուան թիւին մէջ, ուր պիտի երեւայ նորաձեւութեանց վրայ յօդուած մը, գրուած կարող օրիորդի մը կողմէ։ «Ծաղիկ» մերթ ընդ մերթ, շաբաթը քանի մը անգամ պիտի ընէ նոյն կարգի հրատարակութիւններ պատկերներով միասին։ Ուրեմն Հայ կիներուն եւ օրիորդներուն եւ մանաւանդ դպրոցական Հայ աղջիկներուն կը յանձնարարենք կարդալ Վաղուան Ծաղիկը ուր շատ շահեկան ծանօթութիւններ պիտի գտնեն նորաձեւութեանց մասին։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ՅԻՒՐԻԽ, 27 նոյեմ. —Զօրավար Տէլարէյ հոս հասաւ։ Խաւսն բազմութիւն մը ջերմ խանդավառութեամբ ընդունեց զինքը։ Պոէրասէր մանախումբը 131,000 ֆրանկ գումար մը յանձնեց անոր, գումար՝ որ հանգանակութեամբ հաւաքուած էր ի նպաստ պոէր այրիներու եւ որբերու։ Պոէր զօրավարը յառաջիկայ շաբաթ օր Բարիզ պիտի մեկնի։

ԲԱՐԻԶ. — Պետական խորհուրդը իբր զեղծանող յանցաւոր յայտարարեց այն բոլոր եպիսկոպոսները որոնք խորհրդարանին ուղղուած աղերսագիրը ստորագրած էին, ի մասին միաբանութեանց օրէնքին կիրառման։

ԷՍԷՆ. —Այրի տիկին Բրուբ երեք միլիոն մարք տուաւ գործաւորական սնտուկին, ի յիշատակ իր հանգուցեալ ամուսնոյն։

ԲԵԹԵՐՍԲՈՒՐԿ. —Զօրավար Կրիթէնպէրկ ընդհանուր հրամանատար անուանուեցաւ Վիլնայի զօրաբաժնին։

ՊԵՐԼԻՆ. — Ռայխսթակի մէջ մեծամասնութեան խումբերը առաջարկ մը ներկայացուցին, որ-կը ձգտի ամբողջութեամբ ընդունելու մաքսային սակացոյցի ծրագիրը, եւ որ կը զեղչէ մէկ քանի ճարտարարուեստական արտադրութեանց վրայ մաքսային տուրքերը 25 %։ Երկար եւ ազմկալից վիճաբանութենէ մը ետքը, այս առաջարկին ընդունելութեան վրայ, վիճաբանութիւնները յետաձգուեցան։

ՔԻԼ. — Ծովային Նախարարութիւնը հրամայեց ռազմաւարել երեք յածանաւեր Վենեզուէլա երթալու համար։

ԷՍԷՆ.—Երէկ, Պէրլին մեկնելէ առաջ, ի ներկայութեան Բրուբի զօրաւորներու ներկայացուցիչներուն, Վիլհէլմ կայսրը ճառ մը արտասանեց ըսելով որ ինք եկած է հոս իր բարեկամը հանգուցեալին, եւ նկատի առած ըլլալով հանգուցեալին մասնաւոր պարագաները՝ ինք փափաքած էր իր Գերմանիոյ կայսեր հովանիով ծածկելու անոր յիշատակը։ Կայսրը յետոյ հանգուցեալին դէմ եղած քննադատութիւնները նշաւակեց, եւ հրաւիրեց գործաւորները պաշտպանել իրենց պետին պատիւը, եւ դադրեցնել այդ տեսակ ամօթալի քննադատութեանց հեղինակ եղողներու հետ յարաբերութիւն ունենալ։

ԲԱՐԻԶ. Մէկին վերջնապէս հրաժարեցաւ «Ռէբրիպլիք» թերթին տնօրէնութենէն։

ՄԱՐՍԷՅԼ. — Թղթատարական վարչութիւնը Արեւելքի թղթատարական պայուսակը հոլանտական «Պոկոր» չոգենաւուն յանձնեց։

ԷՍԸՆ.—Մեռելական արարողութենէն վերջ Վիլհէլմ կայսրը Բրուբի յիշատակին գովաբանական ատենաբանութիւն մը ըրաւ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ —Սէն Վէնսանէն կը հաղորդուի թէ սոսկալի հրաբուխ մը տեղի ունեցած է։ Ճորճդաուն քաղաքը, ինչպէս ամբողջ շրջականները պարպուած են ընակչութենէ։ Բինկսրնի ընակիչները կը փախին։ Աղէտին չափը չէ ճշդուած տակաւին։

ԳԱՀԻՐԷ.—Ֆրանսական հանրապետութեան նախկին նախագահ Բազիմիր Բէռիէ, յառաջիկայ շաբթու Գահիրէի մէջ կը սպասուի։

ԲԱՐԻԶ. — Սակարանի փակման գիները կարեւոր բարձրացումներ ունեցան դուրսէն գնողներու միջամտելովը։ Լոնտոնի Սակարանին հանքային արժեթուղթերն ալ զգալի բարձրացումներ ունեցան։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 Նոյ. — Ամենարուն փոթորիկ մը ծագեցաւ Պիսքայեան ծովածոցին մէջ։ Մեծ երկիւղ կայ կուտ Հօր յածաւորակին մասին, որով կը ճամբորդէ Պ. Զէմպրլէն։

ԲԱՐԻԶ.—Նախարարաց խորհուրդին եւ խորհրդարանին մէջ բուռն միջադէպերու ծնունդ պիտի տայ Զինատան զրկուած ֆրանս. արշաւախումբի պետ Զօր. Վուլառոնի միսիոնարներու մասին գրած տեղեկագրին հրապարակուիլը։

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ԶԱՓԻ ՎՐԱՑ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ
Լ. Պէլ ԺԱՌՏԻՆԻԷ
23, Պալաթա, Դարաֆէյ, Շիլիի բրամուէյի կայարանին դէմ, 23
Սոյն հաստատութեան մէջ կը գտնուին ամէնարնտիր կերպասով շինուած ձեւաւոր պատրաստ հագուստներ, ամէնքն ալ խիստ չափաւոր գիներով, որովհետեւ տէրը, Պ. Լուիզոլը, 24 տարիէ ի վեր շատ ծախելու սիստեմը իրագործած է։ Կը գտնուին նաեւ մանչ եւ աղջիկ տղոց համար ամէն տեսակ զլխարկներ։ Զբմեռուան եղանակին համար մանաւորաբար ընտիր հագուստներ եւ բալթօներ հասած են եւրոպական առաջնակարգ գործարաններէ։

ՄԻ՛ ԿԱՐԴԱՔ

Զեւաւոր ու դիմացկուն հովանոցներ եւ հովանոցներու հինցած կերպասները փոխելու համար թէ զուտ մետաքսէ եւ թէ բրդախառն մետաքսէ, տոկունութիւնը փորձուած, կերպասներ կը գտնուին, Դալաթիա, կամուրջին դէմ երկու անկիւնները, հանրածանօթ հովանոցավաճառ Մինրդատ Հայիկեանի քով։

Գիները . . . ով գիտէ. անդամ մը փորձեցէք։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 14 Նոյ.			Սօս. Օթ. տը ֆիլ է տէթ ֆ	19	—	ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ	
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ. Օ.Ո.	29	25	Ագոսթն Գոմմերսիալ	1	40	Անգլ. Ոսկի	110 03
Ամէնէն բարձր գին »	29	26	Թօպալօ Գորրորէչըն	0	09	20 Ֆրանկնոց	87 20
» վար գին »	29	20	Անթրբրիկ Ժէնէրալ	0	7	20 Մարքնոց	107 05
Բուսլի երկաթգ. Ֆր.	115	—	Աշուսալու Երկաթ. Ագա.	11	35	Ռօյ Լիմիթիալ	90 10
Ամէնէն բարձր գին »	115	52	» » Սէռի A	518	—	Բրիմից	51 09
» վար գին »	114	62	» » » B	514	—	Մէճիտիէ արծաթ	108 —
Թրանվալ »	127	—	Պանգ տը Սալօնիք Ագա.	164	—	Մէճիտիէ քաւարդ	106 35
—			5% Հէլլէնիք 1881	213	—	Մէճիտիէ մանրուք	103 20
8 օրուան Քանոլիա	320	—	Պանք Նասիոնալ Յուն.	41b	—	Պէշլիք	103 20
8 » Երկաթուղի	1	75	Լօրիմար	75	50	Մէճիտլիք	103 --
			Թրանվալ	124	—	Բուլլի արծաթ	68 30
ԲԱՅՈՒՄ, 15 Նոյ.			Պոլսոյ Քարափի Ընկ.	491	—	Շիլին	109 10
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ, Օ.Ո.	29	34	Տէրքօզի Ջրի Ընկ.	259	—	Ֆր. արծթ. Ֆրնս.	87 —
» ժամ 5ին «	29	35	Թրամվէյլի Ընկ.	497	—	» » բուռնկն.	86 10
Բուսմ. երկաթուղի Ֆր.	116	—	Քրէսթ Ֆոնթիէ Էժիր.	263	75	» » իտալկն.	83 —
» » ժամ 5ին »	116	—				Ռէճիմա	09 —
—			ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			Բուլլի թղթագրամ	8 61
Թապաք Թիւրք Ռէժի	15	-	Լոնտոն 3 ամիս	108	1/8	Ֆլորին »	9 07
Սիկարէթ, Սէռի A	—	—	» » » չեք	109	12	Մարք »	107 20
» » B	—	—	Բարիզ » »	23	17	Տրաքմի »	37 10
Պանգ տը Մէճիէլին	8	50	» » » չեք	23	—	Ֆլորին. » »	109 30
Ագոսթն աէ Թրամուէյ	5	50	Պերլին անտակոս չեք	18	74	Ֆրանս. » »	87 20
Ժուրնանս	1	32	Իւրոն Աւստրիական	21	81	Բուռնկն. » »	87 —
Սոսիէթէ տ'Ասիւրանս	3	82	—			Գուլդ. » »	86 30
						Իտալ. » »	85 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 27 Նոյմ.			Լոնտոն, 27 Նոյմ.			Վիէննա, 27 Նոյմ.		
3% Ֆրանսկն.	99	12	Անգլ. Քոնս.	92	75	Բուսմ. երկթ.	111	20
3½ % »	98	22	Օսմ. Իսանթ B	54	50	Օսմ. Ռէժի	322	50
Օսմ. Քոնս. D	27	47	» C	30	37	Փոխ. Լոնտոնի վրայ	239	20
Բուսմ. Երկ.	118	50	» D	27	25	—		
Օսմ. Ռէժի	348	—	Օսմ. Պանգա	13	25	Պրիմսկ, 27 Նոյմ.		
Օսմ. Կայս. Պանքա	583	—	Իժիբսիէն Իւնիֆիկ	107	25			
Օսմ. Մաքս	462	—	Ֆօնթինիալ	105	50	Իսանթ Օսմ. Սէռի D	27	20
Օսմանիէ	465	—	Ակյաբնի Երկաթուղի	14	-	Բուսմ. երկաթուղի	117	50
Քրէսթի Լիոնէ	—		Իսասպա »	88	50	—		
5% Իտալական	103	15	5% Հէլլէնական 1881	42		Գերլիզ, 27 Նոյմ.		
Սպանիական արտաքին	82	70	Իսանթ »	32	—			
Թէմիսքէի փոխառութ.	460	—	Մանօրոլ »	44	—	Բուսմ. երկաթուղի	122	—
Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	282	—	Պուլկար 1888 6%	92	—	Բուլլի (100ք)	216	15
Դասասպա երկթ.	380	-	Թրանվալ Քոնս.	04	87	Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	25
Թրանվալ Քոնս.	127	50	Թուրքական Բարիզի վրայ	25	33	—		
Զեք Լոնտոնի վրայ	25	14	—					

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՈՐԴԻ Է.

ԱՇԽԱՐՀՈՒ ԴԱՅՈՆ ՎԱ
ԺՈՅՈՎ ՎԱՅՍՎԱՅՈ
Ի.Ե

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ՈՒՂԵՐՁԸ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի նախագահությամբ

Հոկտեմբերի 1-ից մինչև 10-ը Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահության հրավերով Հայաստան ժամանեցին Սուրբ Էջմիածնի Գարեգին Բ կաթողիկոսի նախագահությամբ Հայաստանի Առաքելական եկեղեցիների խորհրդակցական ժողովի մասնակիցներ՝ Հայաստանի Առաքելական եկեղեցու Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամներ, Հայաստանի Առաքելական եկեղեցու թեմերի առաջնորդներ, Հայաստանի Առաքելական եկեղեցու հոգևորականներ, Հայաստանի Առաքելական եկեղեցու հոգևորականներ, Հայաստանի Առաքելական եկեղեցու հոգևորական